

Верховний
Суд

Юрисдикція корпоративних спорів

Олена Кібенко,
суддя Великої Палати Верховного Суду

Південний форум з корпоративного права
Одеса, 17 травня 2019 року

Велика Палата як орган для вирішення юрисдикційних спорів

Справа підлягає передачі на розгляд Великої Палати Верховного Суду у всіх випадках, якщо хоча б один з доводів скаржника стосується порушення судами предметної чи суб'єктної юрисдикції

Ч. 6 ст. 302 ГПК, ч. 6 ст. 345 КАС, ч. 6 ст. 403 ЦПК

**Така передача є обов'язковою!
але...**

Як вирішити проблему перевантаженості ВП ВС юрисдикційними спорами?

Приблизно 80-90% справ, які розглядає ВП ВС, стосуються питань юрисдикції, проблема “штампування” однакових за змістом юрисдикційних рішень, проблема зловживання скаргниками правами (штучне посилення на порушення правил юрисдикції).

Підстави повернення справи до касаційного суду:

- Особа не просить закрити провадження у справі у зв'язку з порушенням судами правил предметної юрисдикції, юрисдикційне питання вже вирішене ВП ВС, існує усталена практика (приклади: ухвала від 22.04.2019 року у справі №826/19345/16 , ухвала від 04.03.2019 року у справі № 906/530/17)
- Доводи містяться у додаткових поясненнях скаргника, поданих поза межами строку на касаційне оскарження (ухвала від 14.02.2019 року у справі № 823/666/16)

Дилема, яку вирішують судді ВП ВС

“Правильність юрисдикції”

VS

**“Зрозумілість критерію визначення
юрисдикції”**

**Принцип: Критерій має бути простим і
зрозумілим на момент звернення особи з
позовом до суду**

**Адміністративна чи
господарська юрисдикція?**

Спори з державним реєстратором

- У порядку якого виду судочинства (господарського чи адміністративного) має розглядатись спір стосовно оскарження дій державного реєстратора, вчинених відповідно до Закону “Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань”?
- **Загальний критерій:** якщо до суду звертається третя особа (не заявник, отримувач адміністративної послуги) це є спір про право – господарська юрисдикція (постанова ВП ВС від 04.09.2018 у справі № 904/5857/17)

Спори з державним реєстратором

- **Висновок ВП ВС:** Вимога про визнання неправомірними дій державного реєстратора з внесення в ЄДР відомостей, щодо достовірності яких виник корпоративний спір, має похідний характер від корпоративного спору та залежить від наявності самого порушеного права, яке підлягає захисту шляхом скасування запису в ЄДР за правилами господарського судочинства незалежно від обмеження позовних вимог лише оскарженням реєстрації.
- Постанова ВП ВС від 4 вересня 2018 року у справі № 904/5857/17

Спори з державним реєстратором: підроблені документи

Постанова ВП ВС від 05.06.2018 у справі №805/4506/16-а

Обставини справи: Фізична особа була єдиним учасником ТОВ, її виключили з товариства на підставі протоколу загальних зборів і договору купівлі-продажу частки. Особа вважала, що протокол і договір підроблені, просила скасувати державну реєстрацію змін до установчих документів, відомостей про юридичну особу (зміна керівника), посиляючись на недотримання встановленого законом порядку проведення такої реєстрації.

I – відмовила у позові

II – закрила

ВП ВС – залишила без змін апеляцію, корпоративний спір

Спори з державним реєстратором: підроблені документи

Висновок ВП ВС:

З висловлених позивачем в ході розгляду цієї справи мотивів звернення до суду вбачається, що незаконність на думку позивача, реєстрації таких змін пов'язана з піддробкою протоколу загальних зборів Товариства, виключенням його зі складу учасників у незаконний спосіб, а також нікчемністю договору купівлі-продажу частки Особа_3 в статутному капіталі Товариства.

Тобто звернення Особа_3 до суду з цим позовом покликане необхідністю звернення позивача до суду із цим позовом **викликане необхідністю захисту його прав не у сфері публічно-правових відносин, а його корпоративних та майнових прав, що** виключає розгляд цієї справи в порядку адміністративного судочинства

Постанова ВП ВС від 05.06.2018 у справі №805/4506/16-а

Спори з державним реєстратором: модельний статут

Постанова ВП ВС 16.10.2018 у справі №П/811/1296/17

Обставини справи: Фізична особа була учасником ТОВ з часткою 65%, товариство, загальні збори ухвалили рішення про перехід на модельний статут, на наступних зборах особу виключили з товариства на підставі договору дарування частки. Особа просила скасувати державну реєстрацію змін до установчих документів, відомостей про юридичну особу, посилаючись на недотримання державним реєстратором встановленого законом порядку проведення такої реєстрації.

I – задовольнила

II – закрила

ВП ВС – залишила без змін апеляцію, корпоративний спір

Спори з державним реєстратором: модельний статут

Постанова ВП ВС 16.10.2018 у справі
№П/811/1296/17

- **Якщо із позовних вимог про оскарження дій державного реєстратора вбачається необхідність захисту корпоративних прав особи, то такі обставини виключають можливість розгляду такого спору в порядку адміністративного судочинства.**

Спори з державним реєстратором: зміна директора

Постанова ВП ВС від 28.11.2018 у справі №815/3490/16

Обставини справи: Оскаржуються дії державного реєстратора щодо зміни керівника та підписанта ТОВ. Батько мав частку 50% у капіталі ТОВ і був директором. Свою частку передав сину. Після такої передачі виконавчий директор товариства видав довіреність іншій особі на вчинення реєстраційних дій і директором товариства було зареєстровано саме цього виконавчого директора, яку нібито не обирали на зборах. Син – учасник ТОВ вимагає скасувати зміни і внести запис про його батька як керівника/підписанта.

I – задовольнила

II – залишила позовну заяву без розгляду

ВП ВС – закрила провадження, корпоративний спір

Спори з державним реєстратором: зміна директора

Постанова ВП ВС від 28.11.2018 у справі
№815/3490/16

Висновок ВП ВС: Позовні вимоги засновника товариства про внесення змін до ЄДР щодо зміни відомостей про керівника юридичної особи, заміни відомостей про підписантів, що не пов'язані із змінами в установчих документах, обґрунтовані порушеннями у порядку призначення керівника товариства, підлягають розгляду за правилами господарського судочинства.

Спори з державним реєстратором: оскарження реєстрації припинення юридичної особи

Постанова ВП ВС від 20.09.2018 № 813/6286/15

Обставини справи: ПАТ “Єврогазбанк” просив скасувати запис про припинення ТОВ “Товари для Львівщини”. ТОВ мало заборгованість по кредиту та договір іпотеки з банком, і внаслідок державної реєстрації припинення товариства банк позбавлений можливості задовольнити свої вимоги.

Спори з державним реєстратором: оскарження реєстрації припинення юридичної особи

Постанова ВП ВС від 20.09.2018 № 813/6286/15

Висновок ВП ВС: Спир про відміну державної реєстрації припинення юридичної особи є спором про наявність або відсутність цивільної правоздатності та господарської компетенції (можливості мати господарські права та обов'язки). Цей спір не є спором у сфері публічно-правових відносин, навіть якщо виник у зв'язку з протиправним внесенням до ЄДР суб'єктом владних повноважень запису про припинення юридичної особи; не є спором, що виникає із цивільних, земельних, трудових, сімейних, житлових та інших правовідносин; не є спором, що виникає у зв'язку зі здійсненням господарської діяльності, а є спором про абстрактну можливість брати участь у конкретних правовідносинах.

При цьому процесуальне законодавство не визначає юрисдикційну належність такого спору. Вважаючи за необхідне заповнити цю прогалину закону, Велика Палата Верховного Суду виходить із того, що подібні спори є найбільш наближеними до спорів, пов'язаних з діяльністю або припиненням діяльності юридичної особи, тому повинні розглядатись за правилами господарського судочинства.

Спори з державним реєстратором: оскарження реєстрації припинення юридичної особи

Інша позиція **(від якої відступили)** – такий спір є адміністративним (суперечить загальному критерію)

Постанова ВП ВС від 30.05.2018 у справі №813/1211/17

ФОП оскаржував припинення ВКФ “Мрія” у 2003 році, оскільки його як відомого кредитора не було повідомлено про припинення, а все майно було передане засновнику. ФОП довідалась про припинення у 2017 році. ФОП мав з ВКФ “Мрія” договір про спільну діяльність.

Позиція ВП ВС: спір у справі не стосується вимог щодо виконання цивільно-правових угод, як помилково вважав суд апеляційної інстанції, натомість ФОП оскаржує дії державного реєстратора і просить скасувати державну реєстрацію припинення юридичної особи ВКФ “Мрія”, яка на думку позивача була проведена з порушенням відповідної процедури. Тобто у цій справі дослідженню підлягають виключно управлінські дії державного реєстратора.

Спори з державним реєстратором: оскарження реєстрації припинення юридичної особи

Проблема 1: до кого звертатися з позовом? У разі якщо юридична особа ліквідована (немає правонаступників) подати позов до неї неможливо – суд має відмовити у відкритті провадження у справі (пункт 6 ч. 1 ст. 175 ГПК)

Проблема 2: відновити правовий статус ліквідованих юридичних осіб у більшості випадків неможливо, навіть за умови скасування запису про припинення (відсутні органи, майно, місцезнаходження)!

Визнання недійсним правочину

- ФДМУ вимагав визнати недійсним договір майнового найму, укладений ПАТ із державною часткою в капіталі менше 25%, без погодження з Фондом.
- **Висновок ВП ВС:** ФДМУ не реалізує управлінських функцій щодо товариства, а виступає як звичайний акціонер, тому спір підлягає розгляду в судах господарської юрисдикції
- Постанова ВП ВС від 30.05.2018 у справі №926/4643/16

Позов ФГВФО до посадових осіб банку

- Позов ФГВФО до посадових осіб неплатоспроможного банку, який виводиться з ринку про відшкодування шкоди
- **Висновок ВП ВС:** ФГВФО здійснює управління й розпорядження майном товариства, що за своєю сутністю властиво для власника юридичної особи, спір є господарським (Постанова ВП ВС від 31.10.2018 у справі №757/75148/17-ц)

Позов ФГВФО до акціонерного товариства

- ФГВФО звернувся з позовом до ПАТ “Укрінком”, НБУ, в якому просив визнати неправомочними загальні збори, визнати протиправними і скасувати рішення загальних зборів, зобов’язати ПАТ утримуватися від дій, які обмежують здійснення Фондом ліквідаційної процедури, формування ліквідаційної маси і задоволення вимог кредиторів, а також визнати протиправними дії НБУ щодо надання згоди на призначення Особи_3 Головою правління ПАТ
- ВП ВС – господарська юрисдикція (крім вимог до НБУ, які не підлягають розгляду)
- Постанова ВП ВС від 28.11.2018 у справі №826/16227/16

Позов ФГВФО до НБУ

- Постанова ВП ВС від 12 грудня 2018 року у справі № 826/6316/16
- **Обставини справи:** між НБУ та ПАТ «ВіЕйБі банк» з метою підтримки ліквідності були укладені кредитні договори, виконання яких забезпечувалося договорами застави державних облігацій. У зв'язку з наявністю простроченої заборгованості та на підставі договорів застави майнових прав НБУ як застагодержатель звернув стягнення на предмет застави, а саме державні облігації України, з метою погашення заборгованості позивача
- Уповноважена особа ФГВФО звернулася з адміністративним позовом до Національного банку України, третя особа – ФГВФО, про визнання протиправною і скасування постанови, зобов'язання вчинити дії.

Позов ФГВФО до НБУ

- Постанова ВП ВС від 12 грудня 2018 року у справі № 826/6316/16
- **Позиція ВП ВС:** Виникнення спірних правовідносин обумовлено незгодою позивача з постановою Правління НБУ про звернення стягнення на цінні папери, передані ПАТ «ВіЕйБі банк» у заставу внаслідок невиконання умов цивільно-правових договорів (кредитного та застави), що впливає з договірних відносин. Тобто позовні вимоги у справі заявлено на поновлення порушеного цивільного (майнового) права ПАТ «ВіЕйБі банк», представниками якого є уповноважена особа Фонду та Фонд.
- Ураховуючи те, що спірні правовідносини пов'язані з невиконанням умов цивільноправових договорів (кредитного та застави) і на момент звернення до суду відповідач набув цінні папери у власність, Велика Палата Верховного Суду, незважаючи на те, що відповідач є суб'єктом владних повноважень, дійшла висновку, що цей спір не є публічноправовим та не належить до юрисдикції адміністративних судів.

**Цивільна чи господарська
юрисдикція?**

**Стягнення коштів товариством з
фізичної особи – учасника або
фізичною особою – учасником з
товариства**

Стягнення з ТОВ коштів (ст. 625 ЦК)

- Позов фізичної особи до юридичної особи про стягнення коштів відповідно до ст. 625 ЦК України (3% річних за невиконання грошового зобов'язання, індексу інфляції) та витрат на правову допомогу, у зв'язку з несвоєчасним виконанням рішення господарського суду про стягнення з ТОВ вартості її частки у статутному фонді ТОВ (32,55%) у зв'язку з виходом позивача із товариства.
- **Висновок ВП ВС:** спірні правовідносини виникли у зв'язку із невиконанням ТОВ зобов'язань, пов'язаних із виходом учасника із товариства, а тому даний спір має вирішуватися в порядку господарського судочинства.
- Постанова ВП ВС від 14.03.2018 у справі № 607/17588/14-ц

Стягнення з ТОВ коштів (ст. 625 ЦК)

- Висновок ВП ВС: Спір про стягнення **спадкоємцем акціонера** невикладених товариством дивідендів, втрат від інфляції та 3% річних підлягає розгляду в порядку господарського судочинства
- Постанова ВП ВС від 11.09.2018 у справі №910/18015/17

Стягнення з учасників ТОВ отриманих ними дивідендів

- **Спори** щодо стягнення (повернення) грошових коштів, виплачених у вигляді дивідендів на користь відповідачів – учасників (засновників) ТОВ на підставі приписів статей 509, 610, 1212 ЦК України
- Висновок ВП ВС: У разі виникнення спору стосовно набуття майна або його збереження без достатніх правових підстав внаслідок сплати учасникам коштів в якості дивідендів, в силу корпоративного характеру спірних правовідносин такий спір підлягає розгляду за правилами господарського судочинства
- Можливість застосування до таких відносин [статті 1212 ЦК України](#) виключається, якщо учасники набули кошти на підставі дійсного рішення загальних зборів.
- Постанова ВП ВС від 03.07.2018 у справі № 917/1345/17

Відшкодування витрат ТОВ на проведення аудиту

- **Постанова ВС від 16.05.2018 у справі № 904/2194/17** (з учасника стягують вартість аудиту, але він не задоволений якістю аудиторської перевірки, яку замовило ТОВ на його вимогу та вартістю цих послуг)
- **Висновок ВП ВС:** спори, що виникають між товариством і його учасником щодо відшкодування витрат товариства, пов'язаних із проведенням на вимогу учасника аудиторської перевірки річної фінансової звітності товариства, належать до юрисдикції господарських судів, оскільки спірні правовідносини тісно пов'язані із реалізацією учасником своїх корпоративних прав

**Правочини з частками, акціями,
якщо хоча б однією стороною є
фізична особа**

Новація

п.4 ч. 1 чт. 20 ГПК

- справи у спорах, що виникають з правочинів щодо акцій, часток, паїв, інших корпоративних прав в юридичній особі, крім правочинів у сімейних та спадкових правовідносинах;

Господарська юрисдикція

- Витребування акцій із чужого незаконного володіння (постанова ВП ВС від 06.02.2019 у справі № 910/7726/18)
- Визнання права власності на частку у статутному капіталі ТОВ (постанова ВП ВС від 05.12.2018 у справі №203/2501/15-ц)
- Розірвання договору купівлі-продажу частки в статутному капіталі (постанова ВП ВС від 23.05.2018 у справі №911/3494/16)
- Визнання договору купівлі-продажу корпоративних прав удаваним, договорів купівлі-продажу корпоративних прав недійсними (постанова ВП ВС від 03.10.2018 у справі №331/2533/17)

Господарська юрисдикція

Типова “бізнесова” ситуація - позивач звернувся суду загальної юрисдикції і доводив наступні обставини: існував договір позики, який було “забезпечено” договором купівлі-продажу частки у статутному капіталі ТОВ, була підписана “джентльменська угода” про повернення частки після повернення позики, позивач повернув борг, але частку назад від кредитора не отримав. Позивач просив визнати договір купівлі-продажу частки удаваним, стверджуючи, що це був договір, який укладався для забезпечення зобов’язань по договору позики

- Висновок ВП ВС: питання про удаваність спірного договору купівлі-продажу та про належність права власності на частку у статутному капіталі мають вирішуватись у межах відповідного спору за правилами господарського судочинства.
- Постанова ВП ВС від 23.01.2019 №522/14890/16-ц

Учасник, що вибув

- Спори у справах, які виникають з корпоративних відносин між учасниками товариства, у тому числі й тими, які вибули, щодо визнання недійсними рішення загальних зборів учасників товариства, змін до статуту товариства, а також договору купівлі-продажу частки у статутному капіталі товариства є господарсько-правовими і підлягають розгляду за правилами господарського судочинства
- Постанова ВП ВС від 18 грудня 2018 року у справі № 911/1437/17
- Аналогічна правова позиція міститься у Постанові ВП ВС від 13 лютого 2019 року у справі № №756/10182/16-ц

“Майбутній” учасник

- Спiр щодо оскарження рiшення загальних зборiв ТОВ, особою, яка не є його учасником вiдповiдно до статуту, однак на пiдставi цивiльно-правового договору придбала частку у статутному капiталi товариства, пiдлягає розгляду у порядку господарського судочинства
- Постанова ВП ВС вiд 5 грудня 2018 року у справi № 203/2501/15-ц .

“Спiрний учасник”

- Особа, яка була членом організації орендарів, подала позов до низки акціонерних товариств про визнання її акціонером ПрАТ “Ілліч-Сталь” та визнання недійним рішення загальних зборів ЗАТ “Ілліч-Сталь”
- ВП ВС: господарська юрисдикція (Постанова ВП ВС від 30.10.2018 у справі №905/2445/17)

Спадкоємець

- Спадкоємець учасника ТОВ звернувся до товариства з позовом про визнання дій щодо ненадання інформації про товариство незаконними, зобов'язання надати інформацію
- Висновок ВП ВС: оскільки спадкоємець не набув статусу учасника ТОВ спір не є корпоративним, і підлягає розгляду в судах цивільної юрисдикції (Постанова ВП ВС від 27.02.2019 у справі №761/27538/17)

Визнання недійсними правочинів товариства

- Юрисдикція спорів про визнання недійсними договорів та інших правочинів, вчинених господарським товариством, незалежно від їх суб'єктного складу на підставі п. 4 ч. 1 ст. 12 ГПК України, якщо акціонер (учасник) господарського товариства обґрунтовує позовні вимоги порушенням його корпоративних прав
- Оскільки позивач має частку у статутному фонді ПрАТ і посилається на порушення права управління товариством унаслідок відчуження за зазначеним правочином без рішення загальних зборів майна цього товариства, отже, обґрунтовує позовні вимоги **порушенням його корпоративних прав**, спір є підвідомчим господарським судам.
- Постанова ВП ВС від 28.08.2018 у справі № 902/458/16
- Аналогічні позиції: Постанова ВП ВС від 12.09.2018 у справі № 308/11659/16-ц, Постанова ВП ВС від 14.11.2018 у справі №464/4365/17 (визнання недійсною довіреності, виданої товариством), Постанова ВП ВС від 13.03.2019 у справі №916/3245/17 (зустрічний позов), Постанова ВП ВС від 13.03.2019 №161/7438/18

Визнання реєстру втраченим

- Спир про право чи встановлення факту?
- **Висновок ВП ВС:** Справи, що виникають у спорах між акціонерним товариством та його акціонером (акціонерами), які пов'язані із втратою системи реєстру власників іменних цінних паперів та порушенням товариством своїх обов'язків щодо відновлення реєстру власників іменних цінних паперів, слід розглядати як **справи, що виникають із корпоративного спору**, а отже вони є підвідомчими господарським судам.
- Постанова ВП ВС від 11.04.2018 у справі №911/3704/16
- Аналогічний висновок: у постанові ВП ВС від 23 січня 2019 року у справі № 295/1426/17

Трудовий чи корпоративний спір?

Ст. 20 ч.1 п. 3 ГПК

- Справи у спорах, що виникають з корпоративних відносин, в тому числі у спорах між учасниками (засновниками, акціонерами, членами) юридичної особи або між юридичною особою та її учасником (засновником, акціонером, членом), у тому числі учасником, який вибув, пов'язані зі створенням, діяльністю, управлінням або припиненням діяльності такої юридичної особи, **крім трудових спорів;**

Трудовий чи корпоративний спір?

- Позов про визнання недійсним рішення наглядової ради про усунення (відсторонення) від виконання обов'язків голови правління ПрАТ – корпоративний спір (Постанова ВП ВС від 30.01.2019 у справі №145/1885/15-ц)
- Позов генерального директора до ТОВ про поновлення на роботі, стягнення заробітної плати за час вимушеного прогулу та моральної шкоди. Залишили в силі апеляцію, яка відмовила позивачу в задоволенні вимог. **Висновок ВП ВС:** оскільки підставою поданого позову Особа 3 вказує недотримання вимог законодавства та установчих документів під час скликання та проведення загальних зборів товариства, що є порушенням прав учасника на управління товариством, а не трудових прав керівника товариства, то **спір в цій частині** за своєю правовою природою та правовими наслідками, як правильно зазначив апеляційний суд, належить до корпоративних спорів і підлягає вирішенню господарськими судами (Постанова ВП ВС від 28.11.2018 у справі № 562/304/17)

Посадові особи: відповідальність

- П.12. ч.1 ст. 20 ГПК
- справи у спорах між юридичною особою та її посадовою особою (у тому числі посадовою особою, повноваження якої припинені) про відшкодування збитків, заподіяних юридичній особі діями (бездіяльністю) такої посадової особи, за позовом власника (учасника, акціонера) такої юридичної особи, поданим в її інтересах;

Трудовий чи корпоративний спір?

- **Обставини справи:** ПАТ «Одеська ТЕЦ» звернулася з позовами про відшкодування шкоди до своїх працівників. Особа 3 працювала на посаді начальника житлово-комунального відділу. а Особа 4 – майстра житловокомунального відділу. Унаслідок невиконання ними своїх посадових обов'язків товариству було завдано майнової шкоди у зв'язку з позаобліковим споживанням води на суму 104 553,26 грн.
- ВП ВС: спір трудовий, а не корпоративний
- **Висновок ВП ВС:** Згідно з пунктом 15 частини першої статті 2 Закону України «Про акціонерні товариства» посадовими особами органів акціонерного товариства є фізичні особи – голова та члени наглядової ради, виконавчого органу, ревізійної комісії, ревізор акціонерного товариства, а також голова та члени іншого органу товариства, якщо утворення такого органу передбачено статутом товариства. Оскільки спір про відшкодування шкоди, завданої товариству, виник із трудових правовідносин, і стороною у справі є фізичні особи – працівники товариства, то справа підлягає розгляду в порядку цивільного судочинства.
- Постанова ВП ВС від 20 березня 2019 року у справі № 522/4619/16-ц

**Чи є корпоративними
спори, які виникають
щодо юридичних осіб –
не господарських
товариств?**

- **Споживчі та будівельні кооперативи**
- **Громадські організації**
- **ОСББ**
- **Фермерські господарства**
- **Приватні підприємства**

Споживча кооперація

- **Висновок ВП ВС:** Спори між учасниками споживчого товариства або між споживчим товариством і його членом, пов'язані зі створенням, діяльністю, управлінням або припиненням діяльності цього товариства, є такими, що виникають з корпоративних відносин та розглядаються в порядку **господарського судочинства**.
- Постанова ВП ВС від 27 лютого 2019 року у справі № 738/1772/17

Аналогічні висновки:

- Постанова ВП ВС від 9 квітня 2019 року у справі №916/1295/18 (Районне споживче товариство продало нерухомість без згоди зборів)
- Постанова ВП ВС від 3 квітня 2019 року у справі №759/11487/16-ц (член будівельного кооперативу просив визнати недійсним рішення членів правління та членів ревізійної комісії)

ОСББ

- Одеська міськрада звернулася з позовом до ОСББ про визнання недійсним рішення загальних зборів, статуту, скасування державної реєстрації.
- **Висновок ВП ВС:** ОСББ є непідприємницьким товариством, яке відповідно до частини другої статті 3 Господарського кодексу України здійснює господарську діяльність без мети одержання прибутку (некомерційна господарська діяльність), тобто є суб'єктом некомерційної господарської діяльності, спори за участю якого мають розглядатися в порядку господарського судочинства
- Постанова ВП ВС від 16 жовтня 2018 року у справі № 916/4625/15

ОСББ

- Власниця квартири звернулася з позовом до реєстратора про скасування запису про державну реєстрацію ОСББ.
- **Висновок ВП ВС:** подібні спори є найбільш наближеними до спорів, пов'язаних з діяльністю або припиненням діяльності юридичної особи (п.3 ч. 1 стаття 20 ГПК), а тому повинні розглядатися за правилами господарського судочинства
- Постанова ВП ВС від 6 лютого 2019 року у справі №462/2646/17

Громадська організація

- Миколаївська обласна організація Українського товариства мисливців і рибалок звернулася з позовом до Громадської організації “Мисливець-Первомайськ” про визнання недійсними рішення конференції про зміну назви, внесення змін до статуту, переобрання керівника, вимагала також скасувати державну реєстрацію відповідних змін
- **Висновок ВП ВС:** учасниками спірних правовідносин є окремі суб'єкти приватного права, зареєстровані як юридичні особи, і предметом позову є оскарження рішення, прийнятого органом юридичної особи – відповідача, позивачем, який не є членом відповідача як громадського об'єднання. Спори у відповідних правовідносинах є спорами щодо речових прав на майно самотійних юридичних осіб та щодо організаційних відносин у межах створення та діяльності юридичних осіб, що свідчить про їх належність до правових відносин у сфері господарювання
- Постанова ВП ВС від 22.01.2019 у справі № 915/1674/15

Громадська організація

- Фізична особа звернулася з вимогами до ГО “Болгарський культурно-просвітницький центр “Делжилер” про визнання недійсним рішення загальних зборів, скасування запису про внесення змін до відомостей про юридичну особу, змін до установчих документів
- **Висновок ВП ВС:** відповідач не є господарським товариством, а тому правовідносини між членами громадської організації і самою громадською організацією не мають характеру корпоративних і не підпадають під регулювання пункту 4 частини першої статті 12 ГПК
- Постанова ВП ВС від 30.05.2018 у справі №916/978/17

Приватне підприємство

- **Висновок ВП ВС:** спори у справах, які виникають з корпоративних відносин між учасниками приватного підприємства щодо розірвання укладеного між ними договору купівлі-продажу (відступлення) частки в статутному капіталі цього підприємства, є господарсько-правовими і підлягають розгляду за правилами господарського судочинства.
- Постанова ВП ВС від 23 травня 2018 року у справі № 911/3494/16
- Аналогічна правова позиція міститься у Постанові ВП ВС від 03 жовтня 2018 року у справі № 331/2533/17